

Wie ziet me? Ik heb geen mens!

Jan Noteboom

Dit materiaal is onderdeel van het compendium christelijk leraarschap dat samengesteld is door het lectoraat Christelijk leraarschap van Driestar hogeschool. Zie ook www.christelijkleraarschap.nl.

Samenvatting	Meditatie over Johannes 5:1-15. Ook kinderen kunnen zich eenzaam en onopgemerkt voelen. Heb je als leraar wel echt oog en hart voor je leerlingen? Met reflectievragen.
Bronvermelding	Noteboom, J. (2011) Wie ziet me? Ik heb geen mens! In <i>Leren bij de Bron, meditaties voor leraren</i> (pp. 67-68). Uitgeverij Groen – Heerenveen.
Thema *	Leraar
Gebruik **	Hart
Plaatsingsdatum	2011
Gerelateerde artikelen	n.v.t.
Trefwoorden	Johannes, barmhartigheid, confronteren, eenzaamheid, hopeloosheid, luisteren

* In het compendium wordt al het materiaal verdeeld over de acht thema's van christelijk leraarschap: *onderwijs, inspiratiebronnen, leraar, leerling, leerstof, didactiek, schoolteam, leidinggevenden*.

** Het materiaal kan gebruikt worden als onderbouwing en visievorming (*hoofd*), bezinning en reflectie (*hart*) of biedt concrete handreikingen en voorbeelden (*handen*).

28

Wie ziet me? Ik heb geen mens!

'Heere, ik heb geen mens' (Joh. 5:7).

Isolement, eenzaamheid, moedeloosheid en teleurstelling zijn typerend voor het leven van nogal wat mensen in onze samenleving. Ook kinderen en jongeren kunnen zich eenzaam voelen en met veel (soms onuitgesproken) vragen rondlopen. Ook al doet hun gedrag dit in eerste instantie wellicht niet vermoeden, toch is er de stille roep: 'Wie ziet mij eigenlijk? Wie luistert er naar mijn problemen?'

De zieke man die we in Johannes 5 ontmoeten, moet zich ook eenzaam en onopgemerkt voelen. Dat kan niet anders. Het tragische is dat dit in Bethesda, 'huis van barmhartigheid' voorkomt. Ondanks de mooie naam ondervindt hij er in ieder geval geen barmhartigheid. Hij ligt daar al 38 jaar; een generatie lang, zonder een mens die hem helpt. Dat zegt hij tenminste tegen Jezus als antwoord op de vraag of hij gezond wil worden. 'Ik heb geen mens.' Een paar dingen vallen hierbij op. Allereerst dat Jezus bij de man niet begint over de (of zijn) zonden als oorzaak van alle lijden; iets wat Hij later trouwens wel doet als Hij hem weer ontmoet. Jezus peilt eerst de nood en het verlangen van deze zieke, moedeloze man: 'Wilt gij gezond worden?' Deze vraag lijkt een open deur. Wie wil er nu niet gezond worden als hij 38 jaar ziek is? Maar juist door deze vraag geeft Jezus de man de kans zijn diepe nood uit te spreken: 'Ik heb geen mens.' Ik ben van God en van mensen verlaten. Ik heb geen perspectief, geen hoop meer. Deze man is zo gericht op zichzelf en zijn uitzichtloze en hopeloze situatie, dat hij er in het geheel geen oog voor heeft dat de Mens naast hem staat. Jezus, de Heiland, de barmhartige Heelmeester. Jezus echter ziet hem wel en Hij weet als geen ander hoe lang deze man hier ligt. Jezus heeft oog voor hem. Tussen al die vele zieken, blinden, kreupelen en verlamden, die Jezus ook ziet (!), zoekt Hij deze man op, die er wel het ergst van allemaal aan toe is. Juist in deze uiterst hopeloze situatie komt Jezus met Zijn vraag of hij gezond wil worden. Juist hier toont Jezus iets van Zijn macht door de confrontatie aan te gaan met de diepste nood en ellende.

Als we naar onze schoolgemeenschap kijken, kunnen we van deze geschiedenis leren. Het eerste is wel de vraag of wij als leraren onze leerlingen zien. Hebben wij persoonlijke aandacht voor hen? Kennen wij hun persoonlijke vragen

en nood? Werkelijke betrokkenheid op onze leerlingen en hun welzijn begint met hen te zien.

En als vanzelf zullen we hen dan ook aanspreken. Niet in de zin van de vrome mensen uit deze geschiedenis, die de man er straks op aanspreken dat hij – in hun ogen – het gebod overtreedt. In Bethesda kwamen we ze niet tegen en hadden ze blijkbaar geen oog voor deze mens, maar nu wel! Maar door onze leerlingen aan te spreken zoals Jezus deze man aanspreekt, maken we contact met hen. We stellen vragen, waardoor we ze uitnodigen om uit te spreken wat hen bezighoudt. Laten we niet onderschatten wat dit voor een leerling betekent. Er staat iemand bij mij stil. Er is iemand die naar me omziet. Die mij de moeite waard vindt om iets aan me te vragen en die de tijd neemt om naar mij te luisteren. Ik beteken iets voor die ander. Maar als we goed op Jezus letten, doet Hij meer dan alleen maar belangstellend vragen hoe het met de zieke man is. De schijnbare open-deur-vraag ‘Wilt gij gezond worden?’ is heel confronterend en raakt de pijnlijke plek aan in het uitzichtloze leven van deze man. Durf jij het aan om een leerling te confronteren met zo’n vraag? ‘Zeg, wil jij het eigenlijk wel anders in je leven?’

Daar is moed voor nodig. Om geen oppervlakkig gesprekje te hebben, maar om de pijnlijke plek in het leven van onze leerlingen aan het licht te brengen. Daar is ook geloof voor nodig. Want ik weet: niet alleen ik als leraar zie mijn leerlingen, maar Jezus ziet hen en kent hen. Dat is een geweldige troost die we onze leerlingen mogen voorhouden. En Zijn macht is onbegrensd.

Deze geschiedenis moeten wij en onze leerlingen niet lezen alsof elke nood door Jezus wordt opgelost. Maar we mogen onze leerlingen wel vertellen dat Hij elke nood ziet en ons persoonlijk kent. Dat er bij Hem alles is wat wij nodig hebben. En dat ze hun nood voor Hem mogen uitspreken omdat Hij naar hen vraagt.

De zieke man kreeg van Jezus de opdracht: ga heen en zondig niet meer. Dat is ook de opdracht die we onze leerlingen mee moeten geven. Hoe je leven ook gaat: leef voor Gods aangezicht en vertrouw op Hem. Zijn Naam is Immanuël, God met ons.

Vragen:

- 1 Bethesda betekent 'huis van barmhartigheid', maar de zieke man ondervindt er geen barmhartigheid. Vind je dat onze scholen, die soms sprekende namen dragen, een christelijke gemeenschap zijn waar oog en hart is voor elkaar? Wat mis je en wat zou je anders willen?
 - 2 Ken je eenzame leerlingen? Wat zegt deze geschiedenis jou in dit verband?
 - 3 Wat valt je op als je kijkt hoe Jezus omgaat met de zonde (van deze man) in deze geschiedenis? Hoe ga jij daarmee om ten aanzien van je leerlingen?
-

Tekstgedeelte: Johannes 5:1-15

Liederen om te zingen: Psalm 139:1 en 2; *Uit aller mond* 164 (Nooit kan 't geloof te veel verwachten)